

- Bidens leucanthemus* A. Gr. Rotterdam (J., W.).
Helianthus strumosus L. var. *mollis* Torr. et Gray. Deventer (H. 1917).
Thelesperma gracile A. Gr. (Compositae). Rotterdam (K.).
Artemisia biennis Willd. Wormerveer (J.), Leeuwen (P. J. M. Schuyt). (N. K. A. 1917, p. 21, 22).
Anacyclus Pyrethrum D. C. Deventer (H.).
Matricaria inodora discoidea. Arnhem (J. L. v. Soest).
Chrysanthemum majus Aschrs. Texel (K.).
Cirsium anglicum f. *acaule* J. et W. Hoevelaken (J., W.).
Carduus nutans macrolepis Nob. (C. *macrocephalus* St. Am.). Weert (K.).
Carduus nutans coloratus. Duinen bij Overveen (G. D. Swanenburg de Veije).
Centaurea Scabiosa β . *coriacea* Koch. Vogelenzang duinen (G. D. Swanenburg de Veije).
Centaurea Cyanus met roodbruine bloemen. Weert (K.).
Helminthia echinoides var. *humifusa* Trev. Rotterdam (K.).
Hieracium umbellatum met bleekgele bloemen. West-Terschelling (Si.).

H. HEUKELS.

Nieuwe vindplaatsen in Nederland van zeldzame plantensoorten in 1918. — Verkortingen in deze lijst dezelfde als in de vorige.

- Isoetes lacustris*. Achter Eernewoude in de »Oude Venen« (A. M. F. Reynders).
Carex extensa. Groene strand te Oostvoorne (Sl.).
Scirpus multicaulis l. *vivipara*. Terschelling (Sl.).
Scirpus americanus. Texel (K.).
Mibora minima. Breda boomkweekerij (J. E. Couvée).
Agrostis verticillata. Deventer (H.). (N. K. A. 1917, p. 26).
Agrostis scabra. Dordrecht (K.).
Aira caespitosa var. *parviflora*. Ulvenhoutsche bosch (Sl.).
Briza minor. Deventer (H.). (N. K. A. 1917, p. 26).
Poa trivialis var. *glabra*. Rotterdam (Sl. 1917).
Festuca unioides. Deventer (H.).
Festuca ovina var. *hispidula*. Doesburg (J. Brand). (N. K. A. 1917, p. 23).
Brachypodium distachyon. Leeuwenberg, Amsterdam (J.). (N. K. A. 1917, p. 21).
Triticum repens II. *aristatum* a. *subulatum*. Rotterdam (Sl. 1917).
Hordeum jubatum. Sloterjaagpad te Amsterdam (L. Dorsman Czn. en H. v. d. Meer).
Orchis latifolia $\times$ *maculata*. Epen (Si.).
Alisma ranunculoides var. *repens*. Weert (H., J., K.).
Rumex salicifolius. Schiedam (J., W.). (N. K. A. 1917, p. 232, 233).
Rumex orientalis. Rotterdam (J., W.).
Rumex Acetosa auriculatus. Uiterwaarden Rijn bij Amerongen (J., W.).
Polygonum bitense. Schimmert, Schinnen, Nuth, Hulsberg (de W.).
Corispermum hyssopifolium var. *leptopterum*. Amsterdam, overzijde van het IJ (Si.).
Chenopodium leptophyllum. Schiedam (J., W.). (N. K. A. 1917, p. 235).
Chenopodium Botrys. Overveen (Si.).
Atriplex roseum, opgegeven door W. W. Schipper voor N.-Beveland, moet vervallen, het is *A. laciniatum*.
Amarantus spinosus. Arnhem (J. L. v. Soest).
Amarantus blitoides. Rotterdam (J. W.), vroeger opgegeven als *A. silvestris*. (N. K. A. 1917, p. 235).
Amarantus blitoides var. *Reverchoni*. Schiedam (J., W.), ook vroeger opgegeven als *A. silvestris*. (N. K. A. 1917, p. 235).
Amaranthus vulgarissimus. Amsterdam, Rotterdam. (N. K. A. 1917, p. 235).
Phytolacca decandra. Oranjesbosch (Oostkapelle) (Si.).
Silene pendula. Weert (H., J., K., V.).
Fumaria capreolata. Zeist (J. D. Dorgelo). (N. K. A. 1917, p. 237).
Eschscholzia californica. Zevenaar (Mej. A. M. Münch).
Hesperis matronalis. Bij Vogelenzang (Si.). (N. K. A. 1917, p. 27), Weert (H., J., K., V.).
Myagrum perfoliatum. Weert (K.). Middelburg (G. J. Evers).
Bunias orientalis. Weg Drempt—Doesburg (J. Brand).
Rapistrum rugosum. Weert (K.).
Helianthemum guttatum. Nijmegen (W.). (N. K. A. 1917, p. 20).
Geranium dissectum fl. *ros.* Slikkerveer (J. L. v. Soest).
Impatiens parviflora. Santpoort (Si.).
Ammi majus. Texel (K.).
Oenanthe pimpinellifolia. Weert (K.).

- Aethusa Cynapium* var. *elata*. Arnhem (J. L. v. Soest).
Chaerophyllum bulbosum. Weert (K.).
Epilobium montanum β . *verticillatum*. Beekhuizen (J. L. v. Soest).
Epilobium lanceolatum. Hulsberg, Geleen (de W.).
Epilobium palustre $\times$ *virgatum*. Schinveld, Brunssum, Heerlen (de W.).
Rubus vulgaris laciniatus. Schoten (Si.). (N. K. A. 1917, p. 27), Beekhuizen (J. L. v. Soest).
Rubus spectabilis. Laren (Si.). (N. K. A. 1917, p. 27).
Potentilla Fragariastrum. Malden (Joh. Jansen).
Anthyllis Vulneraria A. *vulgaris* e. *Kernerii*. Spoordijk bij Westervoort (Mej. A. Kleinhoonte).
Medicago falcata var. *angustifoliolata*. Rijn Arnhem (Mej. E. Verfaille).
Medicago truncatula β . *tribuloides*. Middelburg (Si.).
Trifolium supinum. Weert (K.).
Vicia varia. Weert (H., J., K., V.).
Vicia grandiflora. Weert (H., J., K., V.).
Vicia bithynica. Weert (H., J., K., V.).
Vicia narbonensis. Schiedam (H. W. Derksen), de var. *serratifolia* Rotterdam (J., W.).
Vicia lutea β . *hirta*. Weert (H., J., K., V.).
Lathyrus annuus. Weert (H., J., K., V.).
Cerinthe minor. Weert (H., J., K., V.).
Anchusa italica. Santpoort (J. Drijver), Elswoud duinen (A. van Olst).
Anchusa ochroleuca. Weert (V.).
Anchusa ochroleuca fl. *coerulea*. Weert (H., J., K., V.).
Nonnea pulla. Vogelenzang duinen (G. D. Swanenburg de Veije).
Solanum triflorum. Ede (Mallinckrodt).
Verbascum phlomoides $\times$ *thapsiforme*. Dordrecht (K.).
Verbascum nigrum $\times$ *phlomoides*. Vogelenzang duinen (G. D. Swanenburg de Veije).
Verbascum nigrum $\times$ *Lychnitis*. Vogelenzang duinen (G. D. Swanenburg de Veije).
Linaria bipartita. Ruigte bij gasfabriek Winschoten (J. M. Duiven).
Veronica Beccabunga fl. *ros.* Heugemerbroek, Geulle (de W.).
Euphrasia Rostkoviana. Op vele plaatsen in Z.-Limburg (de W.).
Galeopsis pubescens. Meelfabriek Middelburg (Mej. A. van Heusden).
Stachys annuus. Leeuwen (P. J. M. Schuyt), Middelburg meelfabriek (Si.).
Stachys paluster β . *petiolata*. Beekhuizen (J. L. v. Soest).
Ajuga genevensis. Weert (H., J., K., V.).
Utricularia intermedia. Vucht (Exc. N. B. V. 1918).
Plantago media var. *longifolia*. Eernewoude (A. M. F. Reynders).
Asperula arvensis. Waterlangekerkje (A. Hoolhorst).
Erigeron annuus. Rotterdam (K.).
Ambrosia trifida. Doesburg (J. Brand).
Galinsoga parviflora. Hoog Keppel (Mallinckrodt).
Calliopsis tinctoria. Middelburg meelfabriek (Si.).
Anthemis tinctoria var. *pallida*. Weert (K.).
Matricaria discoidea. Groningen (H. V. Blok), Delft, Arnhem, Den Haag, Scheveningen, Slikerveer (J. L. v. Soest).
Cirsium eriophorum. Z.-Beveland op de oude vindplaats (M. L. Eversdijk).
Chondrilla juncea. Oosterbroek, gem. Eelde (J. M. Duiven).

H. HEUKELS.

Laatste Boerenzwaluw in 't Oosten. — De laatste boerenzwaluwen werden door mij te Wageningen in 1918 waargenomen op 4 Nov., vliegende tegen den avond in 2 ex. om de kerk. Wageningen.

D. TOLLENAAR.

Vlaamsche Gaaientrek in den herfst 1918. — Daar ik nergens in dit tijdschrift een opmerking hierover heb gelezen, meen ik, dat het noodig is dit feit hier nog even vast te leggen. Ook twee jaar geleden was er een trek van Vlaamsche Gaaien in den herfst. Den vorigen herfst was echter deze veel sterker. Op N.-Houderinge nam ik 13 en 14 Oct. en later ook op 27 en 28 Oct. een buitengewoon sterken trek naar 't Westen waar, soms bij kleine troepjes, dan weer kwamen ze in zwermen van een tweehonderd over, meestal heel laag. Als deze groote vogels in zoo'n geweldigen zwerm vlak boven je overvlogen met een geweldig gesuis, maakte dat een zeer imposanten indruk.

Intusschen hoorde ik ook van anderen, die dezen herfst dien trek der Gaaien naar 't Westen duidelijk hebben waargenomen.

Wageningen.

D. TOLLENAAR.